İhracatta Gümrük Muayenesi

Gümrük işlemlerinizi yaparken ilk olarak gümrük idaresine detaylı bir bildirimde bulunursunuz. "Gümrük Beyanı" olarak adlandırılan bu bildirim konusunda ayrıntılı bilgi almak için tıklayınız.
Siz bu bildirimi yaptıktan sonra, gümrük idaresi yaptığınız gümrük beyanının doğruluğunu kontrol edecek; gerek görmesi halinde eşyanızı muayene edecektir. "Beyanın Kontrolü" olarak adlandırılan bu kontroller konusunda ayrıntılı bilgi almak için tıklayınız.
İhracat işlemlerine ait gümrük beyanınız gümrük idaresi tarafından aşağıda belirtilen dört yöntemden birisi kullanılarak kontrol edilir:
1. Kırmızı Hat Kontrolü: "Fiziki Muayene" olarak da adlandırılan bu yöntemde, eşyaya ait belgelerin yanı sıra ihraç eşyasının kendisi üzerinde de inceleme yapılır.
İhraç eşyasının fiziki muayenesi, eşyanın ambalajı açılmaksızın yapılan "harici muayene", eşyadan alınan ve eşyanın tamamını temsil etmek açısından yeterli olan örnek miktarın incelenmesine dayalı "kısmi muayene" veya eşyanın tamamının incelendiği "tam muayene" yöntemlerinden birisi kullanılarak gerçekleştirilir. Bu yöntemlerden hangisinin kullanılacağı ihracat işleminin durum ve koşullarına göre gümrük idaresi tarafından belirlenir.
2. Sarı Hat Kontrolü: "Belge kontrolü" olarak da adlandırılan bu yöntemde yalnızca eşyaya ait belgeler ve bu belgelerde kayıtlı bilgiler kontrol edilir. Eşyanın kendisi üzerinde bir inceleme yapılmaz.
Belge kontrolü yapılırken gümrük beyannamesinde yer alan bilgiler ile, beyannameye ekli belgelerde yer alan bilgiler karşılaştırılır.
Belge kontrolünün sonuçları uygun bulunursa bu durum beyanname üzerinde belirtilir. Bilgisayar sisteminde gerekli onay yapılır.
Belge kontrolü sırasında beyannamede yer alan bigiler ve beyannameye ekli belgelerde yer alan bilgiler arasında ciddi bir farklılık olduğu belirlenirse, gümrük idaresi eşyayı fiziki olarak muayene edebilir.
3. Mavi Hat Kontrolü: Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına veya Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen onaylanmış kişi statüsüne sahip olan kişilere uygulanan kontrol türüdür. Mavi hat kontrolüne tabi tutulan eşya, belge kontrolüne veya fiziki muayeneye tabi tutulmaz.
Mavi hatta işlem gören ihracat beyannamelerine ait gümrük beyanının kontrolü, eşyanın çıkış işlemlerinin tamamlanmasından sonra gümrük idaresi tarafından belirlenen usul ve esaslara göre gerçekleştirilir.
4. Yeşil Hat Kontrolü: Gümrük beyanı kapsamındaki eşya belge kontrolüne veya fiziki muayeneye tabi tutulmaz.
Yetkilendirilmiş yükümlülerin ve onaylanmış kişilerin ihracat işlemlerinde yapılan mavi hat ve yeşil hat kontrolleri konusunda daha detaylı bilgi almak için bu rehberin "Yetkilendirilmiş Yükümlü" başlığına verilen bilgileri inceleyebilirsiniz.
Gümrük muayenesinin tamamlanması ile birlikte ihracat işlemine ve gümrüklemeye ilişkin bir aşama daha tamamlanmış olur.
Yapılan kontrol sonucunda gümrük beyanının doğru olduğunun anlaşılması halinde, gümrük müdürlüğü eşyanın sahibine teslim edilmesine ve ülkeden çıkışına izin verir.
Beyanın kontrolü ve eşyanın muayenesi sonucunda, gümrük idaresi tarafından, gümrük beyanında yer alan bilgilerin doğru olmadığı anlaşılabilir veya beyanda yer alan bilgilerden farklı sonuçlara ulaşılabilir. Bu durumda, belirlenen farklılığın niteliğine göre, gümrük mevzuatı ile belirlenen değişik şekillerde işlem yapılır. Ortaya çıkan bazı farklılıklarda gümrük mevzuatı ile belirlenmiş olan para cezalarının uygulanması gerekebilir.
Yüksek dış ticaret performansına sahip olan ve belirli koşulları sağlayan şirketlerin Ticaret Bakanlığı'na (mülga Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'na) başvurarak Yetkilendirilmiş Yükümlü statüsü almaları ve gümrük muayenesinde sağlanan kolaylıklar da dahil olmak üzere, bu statüyü taşıyan firmalara tanınan bazı kolaylıklardan yararlanmaları mümkündür. Yetkilendirilmiş Yükümlü statüsü ile ilgili daha fazla bilgi almak için tıklayınız.

Not: Bu sayfada yer alan metinler, görseller ve videolar, yalnızca bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, gümrük ve dış ticaret mevzuatı hükümleri yerine geçmez. Bu sayfada yer alan bilgilerle ilgili yasal düzenleme; 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve bu Kanuna bağlı ikincil mevzuat'ta yer almaktadır.